

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

PS-Le.431.2.3.2023.2

Poznań, 9.08.2023 r.

Pani
Hanna Pietrykowska-Langner
Dyrektor
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Czempiniu
ul. Parkowa 2
64-020 Czempień

ZALECENIA POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.), *zwanej dalej ustawą* zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu, przeprowadził w okresie od 13 czerwca 2023 roku do 20 czerwca 2023 roku kontrolę kompleksową w Ośrodku Pomocy Społecznej, zlokalizowanym pod adresem: ul. Parkowa 2, 64-020 Czempień, zwanym dalej *Ośrodkiem* lub określanym skrótem *OPS*.

Zakres kontroli obejmował realizację zadań określonych ustawą o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami w okresie od 1 stycznia 2022 roku do dnia zakończenia kontroli oraz działań wcześniejszych, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Ustaleń kontrolnych dokonano w oparciu o wyniki analizy dokumentacji, przedstawionych informacji i danych. Ustalenia opisane zostały w protokole kontroli podpisanym bez zastrzeżeń przez Dyrektora OPS w Czempiniu dnia 3.08.2023 r.

W wyniku kontroli ustalono, co następuje:

Dyrektor oraz zastępca dyrektora Ośrodka posiadają wymagane kwalifikacje, zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej.

Na podstawie art. 110 ust. 7 i ust. 8 ustawy o pomocy społecznej Burmistrz Gminy Czempień upoważnił dyrektora oraz zastępcę dyrektora Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej należących do właściwości gminy.

Podstawą funkcjonowania Ośrodka jest Statut OPS w Czempiniu, uchwalony Uchwałą Nr XLIII/328/17 z dnia 29 maja 2017 roku Rady Miejskiej w Czempiniu oraz Regulamin Organizacyjny OPS w Czempiniu, wprowadzony Zarządzeniem Nr 8/2012 z dnia 2 sierpnia 2012 r. kierownika OPS w Czempiniu.

Gmina Czempień nie posiada Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych, co jest niezgodne z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 16 a ust. 1-4 i art. 17 ust. 1 pkt 2 ustawy, co roku sporządzana jest ocena zasobów pomocy społecznej.

Wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych jest zgodny z wymogami art. 110 ust. 11 i ust. 12 ustawy o pomocy społecznej.

Zadania z zakresu pomocy społecznej w Ośrodku realizowało 5 osób, w ramach 5 etatów. Wyżej wymienieni pracownicy, spełniają wymogi kwalifikacyjne określone dla zajmowania stanowiska pracownika socjalnego w obowiązujących przepisach, tj. w art. 116 ust. 1 pkt 1-4 ustawy o pomocy społecznej.

Przyznawanie i wypłacanie świadczeń z pomocy społecznej.

Badane decyzje administracyjne posiadały podstawy prawne, rozstrzygnięcie, uzasadnienie i pouczenie o trybie wniesienia odwołania. Ponadto – pouczenia o prawach i obowiązkach świadczeniobiorcy korzystającego z pomocy społecznej. Każdorazowo podjęcie decyzji administracyjnej o przyznaniu świadczenia poprzedzone było przeprowadzeniem wywiadu środowiskowego u wnioskodawcy. Nie stwierdzono nieprawidłowości w naliczaniu świadczeń i nieprawidłowości w zakresie terminowości postępowania administracyjnego.

Stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia.

W badanym obszarze stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W zakresie strategii rozwiązywania problemów społecznych.

Gmina Czempin nie posiada Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Powyższe jest niezgodne z art. 16b ust. 1-2 i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej.

2. W zakresie przyznania świadczenia opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Podczas kontroli stwierdzono, że wydano dwie decyzje administracyjne uprawniające świadczeniobiorców do korzystania ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, bez właściwego upoważnienia Burmistrza Czempina – odpowiednio przez Dyrektora OPS i pracownika OPS, co jest niezgodne z art. 54 ust. 11 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 2561 t.j.).

Ponadto wydane decyzje administracyjne nie zawierały numeru PESEL świadczeniobiorców, co jest niezgodne z art. 54 ust. 2 ww. ustawy.

3. W zakresie przyznania pomocy w formie zasiłku okresowego.

Stwierdzono, że na podstawie decyzji nr OPS-4021-7-2023 z dnia 12.01.2023 r. przyznano klientowi świadczenie pieniężne w formie zasiłku okresowego w kwocie 1260,00 zł miesięcznie od 01.01.2023 r. do 28.02.2023 r., na podstawie art. 7 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej – ubóstwo. Zgodnie z art. 8 ust. 1 ww. ustawy Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (...), przysługuje (...) – przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w art. 7 pkt 2-15 lub innych okoliczności uzasadniających udzielenie pomocy społecznej. Powyższe jest niezgodne z art. 8 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Uchybienia.

W trakcie kontroli stwierdzono ponadto następujące uchybienia:

1. w 6 przypadkach w aktach brak oświadczenia majątkowego świadczeniobiorcy;
2. w 8 przypadkach brak w aktach oświadczenia z pouczeniem świadczeniobiorcy o poinformowaniu o możliwości czynnego udziału jako strona w każdym stadium postępowania oraz możliwości wypowiedzenia się, co do zebranych dowodów i materiałów przed wydaniem decyzji, zgodnie z art. 10 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego;
3. w 4 przypadkach brak doprecyzowania przywołanego w podstawie prawnej decyzji art. 3 ustawy o pomocy społecznej;
4. w 31 przypadkach w podstawie prawnej decyzji wskazano rozporządzenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego – powinno być: rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej (...) oraz błędnie przywołano w podstawie prawnej decyzji § 3.1.2 i § 4 ust. 23 ww. rozporządzenia oraz wskazano § 2 ust. 1 i ust. 2, przywołany ust. 2 nie ma zastosowania w sprawie;
5. w 1 przypadku w dokumentacji klienta brak wniosku o przyznanie usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych;
6. w 4 przypadkach przyznających świadczenie w formie usług opiekuńczych brak przywołania w podstawie prawnej decyzji art. 8 ustawy o pomocy społecznej wraz z doprecyzowaniem adekwatnie do sytuacji klienta;

7. w 5 przypadkach w podstawie prawnej decyzji przywołano rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 13 i z dnia 23 kwietnia 2018 r. w sprawie domów pomocy społecznej – powinno być: rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. oraz brak doprecyzowania wskazanego § 8 ww. rozporządzenia;
8. w 30 przypadkach brak wskazania w podstawie prawnej decyzji nazwy ustawy o pomocy społecznej;
9. w 32 przypadkach brak wskazania w podstawie prawnej decyzji daty przywołanej ustawy K.p.a.;
10. w 18 przypadkach wskazano nieprawidłowy publikator ustawy o pomocy społecznej;
11. w 2 przypadkach w podstawie prawnej decyzji w przywołanym rozporządzeniu Rady Ministrów w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej wskazano § 1 pkt 1 lit. a) – powinno być lit. b);
12. w 3 przypadkach w podstawie prawnej decyzji przywołano art. 56 pkt 4 ustawy o pomocy społecznej – powinno być art. 56 pkt 6);
13. w 1 przypadku w podstawie prawnej decyzji przywołano art. 60 ust. 2 i art. 62 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej bez doprecyzowania adekwatnie do sytuacji klienta;
14. w 3 przypadku brak doprecyzowania przywołanego w podstawie prawnej decyzji art. 104 ustawy K.p.a.;
15. w 2 przypadkach w podstawie prawnej decyzji brak doprecyzowania wskazanego art. 54 i art. 59 ustawy o pomocy społecznej;
16. w 1 przypadku dot. przyznania prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych brak przywołania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej;
17. w 1 przypadku w podstawie prawnej decyzji dot. j.w. brak przywołania art. 17 ust. 1 pkt 20 ustawy o pomocy społecznej;
18. w 3 przypadkach bezzasadnie wskazano art. 108 ustawy K.p.a. dot. rygoru natychmiastowej wykonalności, co wynika z zapisu w decyzji z nr OPS-4021-20-2020 z 28.01.2022 r., decyzji nr OPS-4021-58-2022 z dnia 7.04.2022 r. i decyzji nr OPS-4021-7-2023 z dnia 12.01.2023 r.,
19. w 2 przypadkach dot. przyznania zasiłku celowego zwrotnego, w podstawie prawnej decyzji brak przywołania art. 41 pkt 2 ustawy o pomocy społecznej oraz brak przywołania Uchwały Nr LV/502/22 Rady Miejskiej w Czempiniu z dnia 26 października 2022 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków za niektóre świadczenia z pomocy społecznej;
20. w 2 przypadkach w sentencji decyzji przyznano inną wysokość przyznanego zasiłku okresowego, niż ustalono i zatwierdzono w planie pomocy rodzinnego wywiadu środowiskowego;
21. w 1 przypadku dot. przyznania pomocy w formie usług opiekuńczych, w podstawie prawnej decyzji przywołano art. 102 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej – przywołany ww. art. nie znajduje zastosowania w sprawie, winien być art. 102 ust. 1 ustawy, ponieważ świadczenie udzielone zostało na wniosek klienta, a nie udzielone z urzędu;
22. w 1 przypadku dot. zasiłku okresowego – aktualizacja rodzinnego wywiadu środowiskowego część IV nastąpiła po 11 miesiącach oraz w sentencji decyzji przyznano inną wysokość zasiłku okresowego, niż ustalono i zatwierdzono w planie pomocy;

23. w 1 przypadku w przeprowadzonym rodzinnym wywiadzie środowiskowym u klienta, plan pomocy nie został zatwierdzony przez ówczesną dyrektor OPS. Ponadto aktualizacja wywiadu nastąpiła po roku od ostatniego przeprowadzonego wywiadu środowiskowego część IV z dnia 9.02.2021 r.;
24. w 1 przypadku dot. zasiłku okresowego – brak daty przeprowadzonego rodzinnego wywiadu środowiskowego część IV, w związku z tym nie można ustalić terminowości przeprowadzenia wywiadu, ponadto wywiad nie zawiera wszystkich stron, uzupełniono jedynie 1-2 stronę wywiadu, brakuje strony 3,4, a strona 5 pozostała pusta;
25. w 1 przypadku dot. zasiłku celowego – w kwestionariuszu rodzinnego wywiadu środowiskowego część I – wywiad zawiera puste, niewypełnione pola – część D, ponadto brak podpisu osoby, z którą przeprowadzono wywiad środowiskowy;
26. w 2 przypadkach u świadczeniobiorców nastąpiła zmiana struktury rodziny, nie przeprowadzono u świadczeniobiorców rodzinnych wywiadów środowiskowych część I;
27. w 1 przypadku dot. zasiłku okresowego – rodzinny wywiad środowiskowy część I został przeprowadzony po terminie. Klient złożył wniosek o pomoc 30.01.2023 r., a wywiad został przeprowadzony 3.03.2023 r. Ponadto w trakcie wywiadu wnioskodawca zawniioskował o pomoc finansową, nie ustalono jaki rodzaj świadczenia oczekuje klient oraz nie ustalono wysokości pomocy;
28. w 1 przypadku wydana decyzja nr OPS-4022-26-2022 z dnia 1.02.2022 r. w sprawie przyznania zasiłku celowego nie została podpisana przez p.o. Dyrektora Ośrodka, została jedynie opatrzona pieczęcią, bez parafy;
29. w 1 przypadku dot. przyznania zasiłku celowego na pokrycie wydatków związanych z kłęską żywiolową, w podstawie prawnej decyzji powołano się na art. 17 ust. 1 pkt 6 ustawy o pomocy społecznej, który brzmi: przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego oraz na art. 40 ust. 1 i 3 ustawy, który brzmi: zasiłek celowy może być przyznany również osobie albo rodzinie, które poniosły starty w wyniku zdarzenia losowego (...). Ponadto brak jednolitości w kwalifikacji zdarzenia losowego – występuje raz jako zdarzenie losowe, w przypadku, którego występuje zasiłek celowy wypłacany ze środków własnych gminy, raz jako kłęska żywiolowa (zasiłek celowy będący zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej). Jeśli uznać, że zdarzenie nosiło znamiona kłęski żywiolowej, to brak w aktach sprawy dokumentacji dotyczącej oszacowania wysokości szkód. Ponadto przeprowadzono u klienta wywiad środowiskowy na kwestionariuszu część I, winno być na kwestionariuszu część VII;
30. w 1 przypadku w podstawie prawnej decyzji nr OPS-4035-5-2023 z dnia 4.04.2023 r. brak przywołania rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej oraz brak wskazania art. 108 § 1 K.p.a., w sytuacji gdy zapisano, że decyzji nadaje się rygor natychmiastowej wykonalności;
31. w 5 przypadkach w podstawie prawnej decyzji brak doprecyzowania przywołanego art. 107 i art. 108 ustawy K.p.a.;
32. w 1 przypadku w wydanej decyzji nr OPS-4010-23-2023 z dnia 27.03.2023 r. – brak w sentencji decyzji określenia kwoty przyznanego zasiłku stałego;
33. w 2 przypadkach w sprawie przyznania pomocy w postaci zasiłku celowego zwrotnego w decyzji nr OPS-4022-19-2023 z dnia 13.03.2023 r. i nr OPS-4022-22-

2023 z dnia 21.03.2023 r., w podstawie prawnej decyzji nie wskazano Uchwały Nr LV/502/22 Rady Miejskiej w Czempiniu z dnia 26 października 2022 r. w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków za niektóre świadczenia z pomocy społecznej.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.) wnoszę o:

1. Dokładanie wszelkich staranności przy redagowaniu decyzji administracyjnych, zgodnie z art. 107 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.
2. Umożliwienie stronie czynnego udziału w prowadzonym postępowaniu, zgodnie z wymogiem i na zasadach określonych w art. 10 § 1-3 w związku z art. 9 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego.
3. Podjęcie starań w celu opracowania i realizacji Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Czempień, zgodnie z art. 16b ust. 1-2 i art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.
4. Przestrzeganie art. 8 ust. 1 oraz tiret pierwszy ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, przy kwalifikowaniu uprawnień do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.
5. Ustalanie sytuacji majątkowej klientów, na podstawie oświadczeń o stanie majątkowym, zgodnie z art. 107 ust. 5b ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, przy przeprowadzaniu rodzinnych wywiadów środowiskowych u osób lub rodzin korzystających lub ubiegających się o świadczenia z pomocy społecznej.
6. Przestrzeganie terminów przeprowadzania i aktualizowania rodzinnych wywiadów środowiskowych określonych w art. 107 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz § 3 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.
7. Stosowanie właściwych formularzy rodzinnych wywiadów środowiskowych, zgodnie z § 4 ust. 3 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.
8. Rzetelne dokumentowanie w rodzinnych wywiadach środowiskowych sytuacji osobistej, rodzinnej osób lub rodzin wnioskujących o pomoc, zgodnie z przepisami art. 107 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego.
9. Przestrzeganie art. 102 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej przy prowadzeniu postępowania w sprawie udzielenia świadczenia z pomocy społecznej.

Reasumując, działalność kontrolowanej jednostki oceniono pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹.

Pozostałe informacje i pouczenia.

Informuję Panią, że zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej ma Pani prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich

---

¹ przyjęto 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo uchybień, pozytywna mimo nieprawidłowości, negatywna.

zastrzeżenia. Informację o sposobie wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynie ich niepodjęcia, należy przekazać w terminie 30 dni od daty doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Przypominam także, że zgodnie z art. 130 ust. 1 ustawy z dnia o pomocy społecznej, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12 000 zł.

Zalecenia pokontrolne zostały sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

up. Wojewody Wielkopolskiego
Hanna Zawadka
Zastępca Dyrektora
Wydziału Polityki Społecznej

/dokument podpisany elektronicznie/

Do wiadomości:
Pan
Konrad Malicki
Burmistrz Czempinia
ul. Ks. Jerzego Popiełuszki 25
64-020 Czempień

Przygotowała: Grażyna Głuszak – inspektor wojewódzki, dnia 25.08.2023 r.